

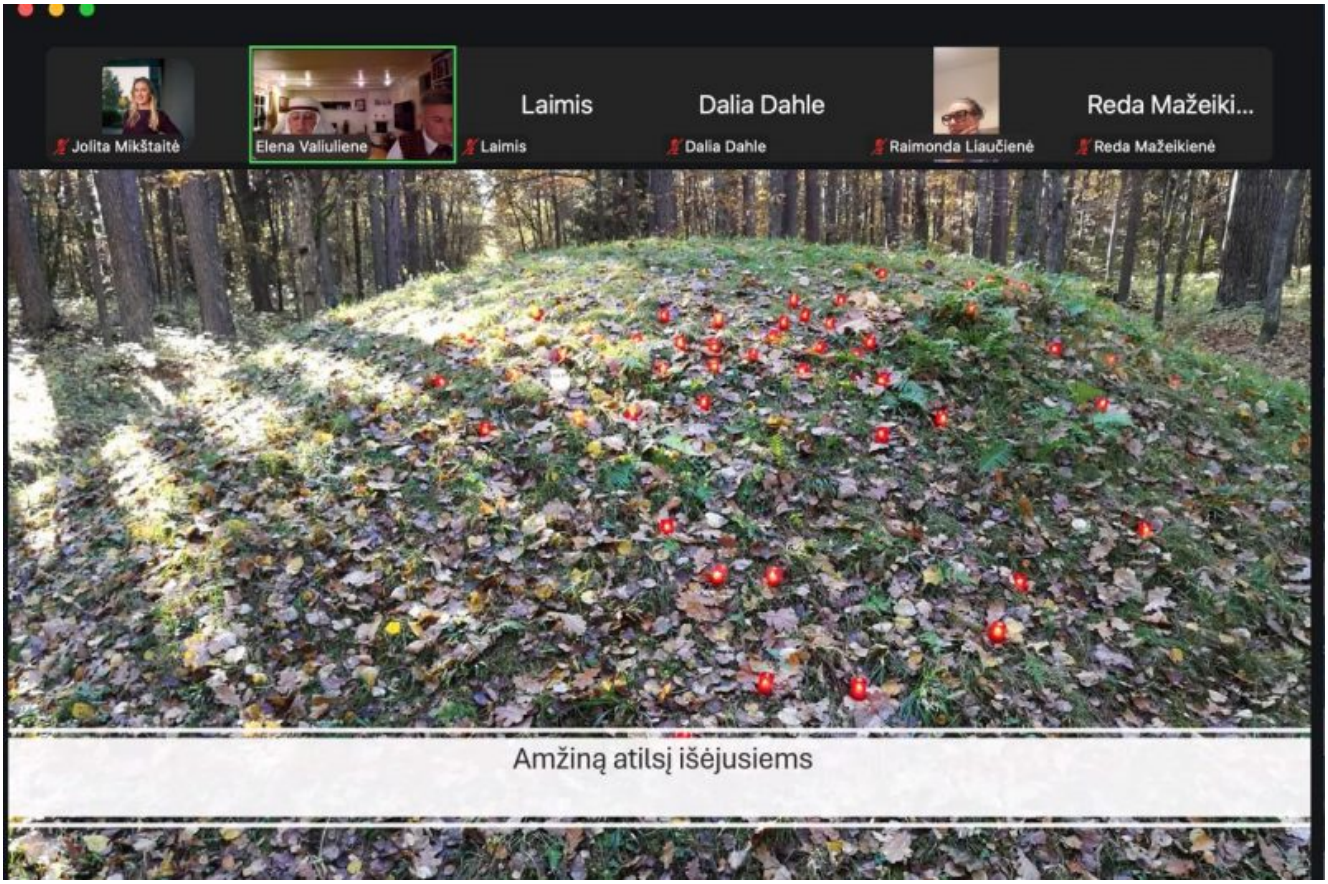
Skandinavijos lietuvių ansamblis „Verpstė“ per Ilges subūrė tautiečius iš įvairių pasaulio kampelių

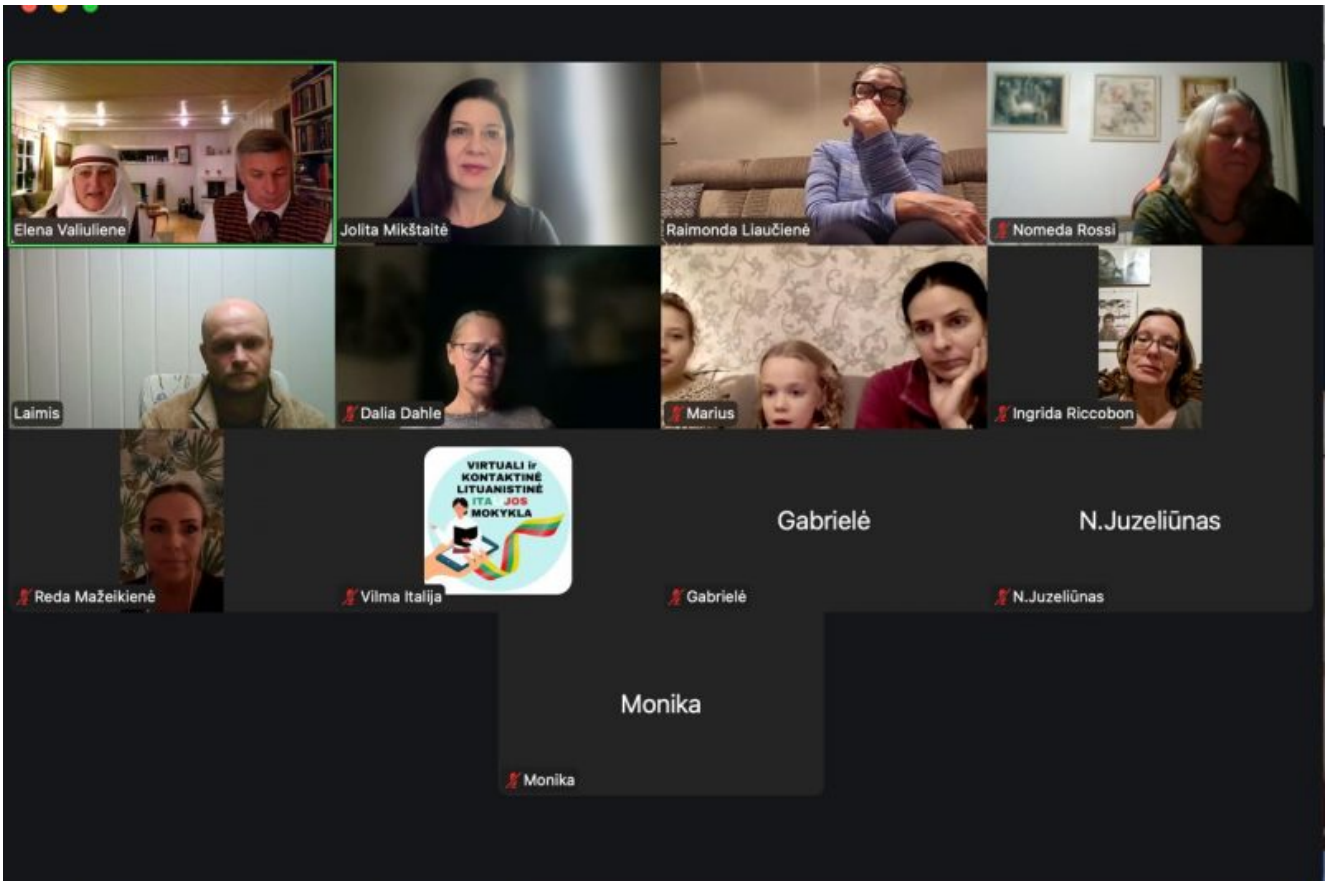
Skandinavijos lietuvių folkloro ansamblis „Verpstė“, vadovaujamas Elenos ir Skirmanto Valiulių, sukvietė visus norinčius pabūti kartu ir prisiminti išėjusius. Tai pirmasis ansamblio nuotolinis renginys, kurį inicijavo vadovai, norėdami suburti žmones, negalinčius nuvykti į Lietuvą ir pagerbti mirusiųjų atminimo. Šios idėjos vedami, susibūrėme į gražų nuotolinį minėjimą.

Elena Valiulienė

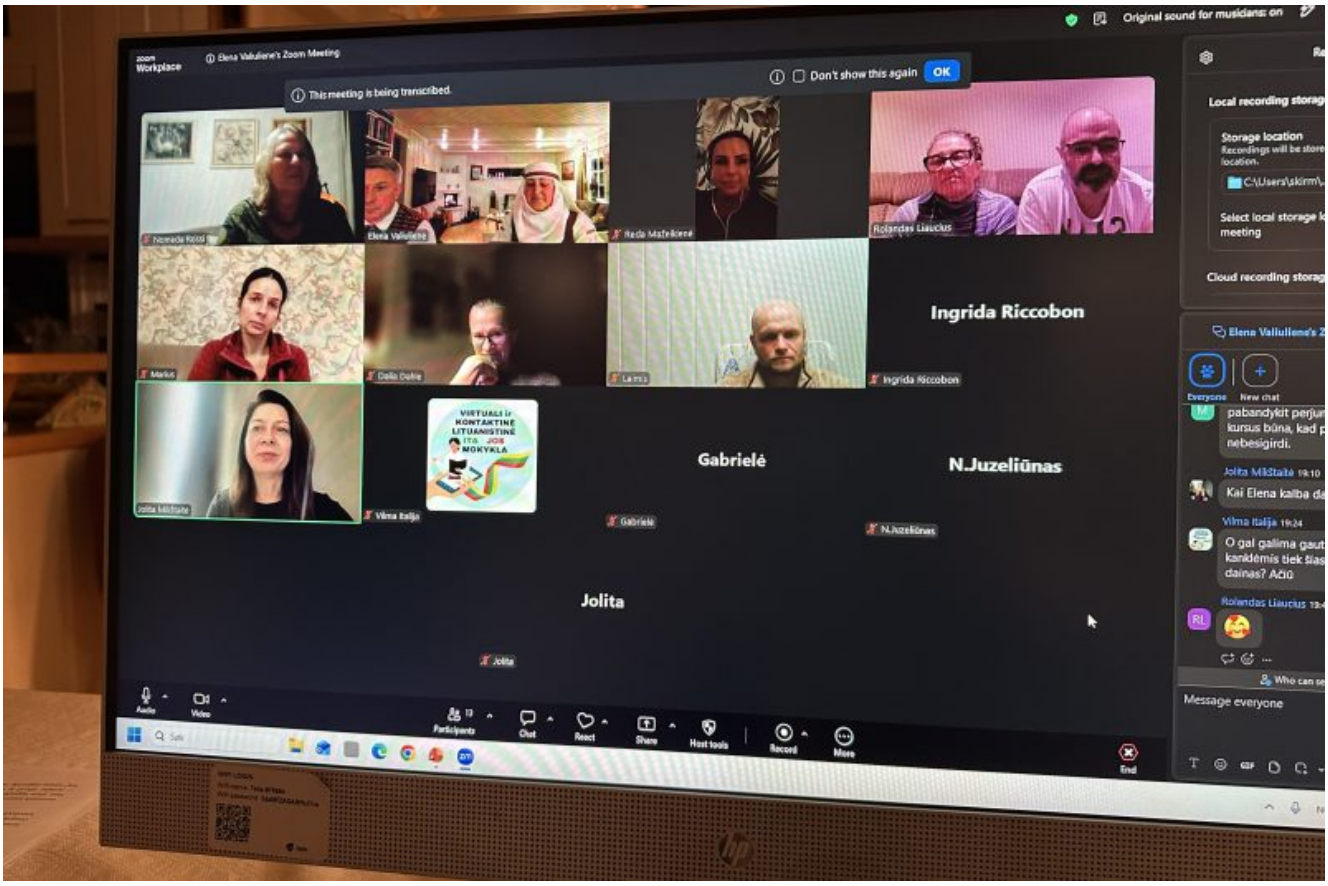
Ilgės – tai senasis Vėlinių pavadinimas, kuriame slypi žmogaus ilgesys iškeliavusiems artimiesiems ir kartu tylus mirties pojūtis. Senovėje tikėta, kad po žmogaus mirties nuo kūno atsiskiria vėlė – nematoma gyvybės siela, kuri nenutraukia ryšio su gyvaisiais, aplanko juos, grįžta į namus ir saugo.

Vėlinių šventė labai sena – ji atsirado dar tada, kai žmonės pradėjo įsivaizduoti, kad miręs žmogus gyvena ir toliau. Vėlinių metas – virsmo taškas ir gamtoje, ir žmogaus dvasioje. Kosminiu šalčiu alsuoja vakarais prasiverianti dangaus bedugnė. Joje ima ryškėti balzgana juosta, besidriekianti per visą skliautą – tai Paukščių Takas. Mūsų senoliai jį vaizdavosi kaip Vėlių kelią ar Pasaulio medį. Visų šventųjų dieną į bažnytinį kalendorių įvedė popiežius Bonifacas IV dar VII amžiaus pradžioje. Manyta taip: baigiasi bažnytiniai metai, gal kas liko užmirštas, nepaminėtas maldoje. Ilgės siejamos su rudens pabaiga, protėvių vėlių prisiminimu, žmogaus ir gamtos ryšiu bei gyvenimo ir mirties ciklu.

Jolita Mikštaitė
Elena Valiuliene
Laimis
Laimis
Dalia Dahle
Dalia Dahle
Raimonda Liaučienė
Reda Mažeiki...
Reda Mažeikienė
Amžiną atilsį išėjusiems

Elena Valiuliene
Jolita Mikštaitė
Raimonda Liaučienė
Nomeda Rossi
Laimis
Dalia Dahle
Marius
Ingrida Riccobon
Reda Mažeikienė
VIRTUALI ir KONTAKTINĖ LITUANISTINĖ ITA JOS MOKYKLA
Vilma Italija
Gabrielė
Gabrielė
N.Juzeliūnas
N.Juzeliūnas
Monika
Monika

Jolita Mikštaitė
Elena Valiuliene
Raimonda Liaučienė
Laimis
Dalia Dahle
Ingrida Ricco...
Ingrida Riccobon

Original sound for musicians: on
Elena Valiuliene's Zoom Meeting
This meeting is being transcribed.
Don't show this again
OK
Ingrida Riccobon
Gabrielė
N.Juzeliūnas
Jolita
Local recording storag
Storage location
Select local storage l
meeting
Cloud recording storag
Everyone
New chat
Message everyone
Audio
Video
Participants
Chat
React
Share
Host tools
Record
More
End

Šį kartą Ilgės nutiesė nematomus bendrystės tiltus tarp šalių, žemynų ir žmonių širdžių. Kartu su Skandinavijos lietuvių folkloro ansambliu „Verpstė“ susibūrėme iš įvairių pasaulio kampelių – Meksikos, Lietuvos, Suomijos, Danijos, Italijos, Švedijos, Vokietijos ir Norvegijos. Mus skyrė tūkstančiai kilometrų, tačiau jungė lietuviška daina, protėvių atminimas, senosios tradicijos, ugnies simbolika ir noras išsaugoti tai, kas mus vienija. O ypač – vidinė ramybė ir susikaupimas.

Ilgės priminė, kad žmogaus gyvenimas nesibaigia vien jo asmenine istorija. Jis tęsiasi palikuonių atmintyje, perduodamose dainose, papročiuose ir vertybėse. Mes visi kartu dainavome Ilgių dainas, prisiminėme mūsų protėvių pasaulėžiūrą, žmogaus ryšį su gamta, gyvybe ir išėjusiaisiais. Ilgės – tai ne tik prisiminimas apie tuos, kurių nebėra. Tai gyvas ryšys tarp praeities ir dabarties, tarp kartų, tarp žmogaus ir jo šaknų.

Ypač prasminga, kad šiandien, gyvendami skirtingose pasaulio šalyse, vis dar randame kelią vieni pas kitus per dainą, kalbą ir bendrą kultūrinę atmintį. Nesvarbu, kur gyvename – kol prisimename savo šaknis, tol esame kartu.

Nauja kelio pradžia – su nauja istorija

Skandinavijos lietuvių folkloro ansamblis „Verpstė“ susikūrė rugsėjo 19 dieną Norvegijoje, Hadelando regione. Ansamblio iniciatoriai – muzikos pedagogė, chorvedė, lektorė, įtraukiojo ir lituanistinio ugdymo specialistė Elena Valiulienė bei inžinierius, tautinių šokių šokėjas Skirmantas Valiulis, daugelį metų puoselėjantys lietuvišką folklorą, tautines tradicijas ir bendruomeninę kultūrą Norvegijoje bei už jos ribų.

Šio ansamblio gimimas nebuvo atsitiktinis. Jo ištakos siekia 2019 metus, kuomet buvo įkurtas Oslo lietuvių folkloro ansamblis „Gabija“. Per šešerius veiklos metus sukaupta patirtis, dalyvavimas Europos lietuvių kultūros renginiuose, tarptautiniuose projektuose ir 2024 metų Lietuvos dainų šventėje „Kad giria žaliuotų“ tapo svarbiu pagrindu naujai kūrybinei pradžiai.

„Verpstės“ vardas užima ypatingą vietą ansamblio įsikūrimo istorijoje. Į pirmąją ansamblio repeticiją atvyko Norvegijoje gerai žinomas medžio meistras Laimis Miciūnas (prekės ženklo „MiMi Wood Art“ įkūrėjas) kartu su žmona Vydmante Miciūne. Jie padovanojo ansambliui rankų darbo verpstę. Lietuvių tradicinėje kultūroje verpstė – ne tik darbo įrankis. Ji simbolizuoja gyvenimo tėkmę, kūrybą, moteriškąją išmintį, tradicijų tęstinumą ir kartų ryšį. Kaip verpstėje iš atskirų gijų gimsta vienas siūlas, taip ir ansamblyje skirtingų žmonių balsai, patirtys bei likimai susipina į bendrą lietuviškos kultūros audinį.

Pirmasis ansamblio susitikimas įvyko 2026 m. rugsėjo 19 d. Roa miestelyje, Norvegijoje. Netrukus kilo mintis išplėsti ansamblio veiklą ir suburti ne tik Norvegijoje, bet ir kitose Skandinavijos šalyse gyvenančius lietuvius. Tad ansamblis greitai pradėtas pristatyti kaip Skandinavijos lietuvių folkloro ansamblis „Verpstė“, o jo gretas papildė nariai iš Danijos, Suomijos, Švedijos ir Norvegijos.

Naujoji veiklos kryptis suteikė galimybę prisijungti lietuviams nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos. Numatyti nuotoliniai susitikimai, bendros repeticijos ir gyvi pasirodymai. Vienu pirmųjų ansamblio kultūrinių susitikimų tapo 2026 m. lapkričio 1 d. surengtas nuotolinis vakaras „Ilgės ir Ilgių dainos“. Šis renginys simboliškai peržengė Skandinavijos ribas – lietuviškos dainos ir protėvių atminimas sujungė žmones iš kelių žemynų. Tai buvo gražus priminimas, kad lietuviška daina, tradicijos ir papročiai neturi geografinių ribų.

Skandinavijos lietuvių folkloro ansamblio „Verpstė“ tikslas – ne vien išsaugoti senąsias lietuvių liaudies dainas, šokius, papročius ar kalendorines šventes. Tai siekis kurti gyvą lietuviškos kultūros erdvę, kurioje kiekvienas galėtų pajusti savo šaknis, atrasti bendraminčių ir perduoti tautos kultūrinį paveldą ateities kartoms. Ansamblis siekia sujungti skirtingose šalyse gyvenančius lietuvius, skatinti tarpkultūrinį bendradarbiavimą ir stiprinti lietuvišką tapatybę svetur.

„Verpstė“ – tai ne tik folkloro ansamblis. Tai simbolinis siūlas, jungiantis praeitį su dabartimi, Lietuvą su pasauliu, žmogų su žmogumi. Ir kol skambės lietuviška daina, tol suksis mūsų tautos atminties verpstė.